

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 28 juni 2023 inzake de versterking van internationale neerlandistiek (Kamerstuk 31 288, nr. 1063).

De voorzitter van de commissie,
Michon-Derkzen

De adjunct-griffier van de commissie
Huls

Inhoud

- I **Vragen en opmerkingen uit de fracties**
 - **Inbreng van de leden van de VVD-fractie**
 - **Inbreng van de leden van de CDA-fractie**
 - **Inbreng van de leden van de PvdA-fractie en de GroenLinks-fractie**
 - **Inbreng van de leden van de BBB-fractie**
- II **Reactie van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap**

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

Inbreng van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief over de versterking internationale neerlandistiek van 28 juni 2023. Deze leden zijn tevreden met de verdere uitwerking van het amendement van de leden Van der Molen en Van der Woude voor extra structurele middelen voor de versterking van internationale neerlandistiek¹. Zij hebben hierover geen verdere vragen.

Inbreng van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de uitwerking van het amendement versterking internationale neerlandistiek van de leden Van der Molen en Van der Woude, waarmee extra structurele inzet van € 1 miljoen beschikbaar komt². Deze leden zijn verheugd over deze extra middelen en de invulling hiervan, waardoor ervoor gezorgd kan worden dat het Nederlands aangeboden kan blijven worden in andere landen. Zij hebben tevens nog enkele vragen.

De leden van de CDA-fractie lezen dat de Minister voornemens is om de uitvoering van het investeren in menskracht, onderzoek en kennisdeling via de IVN³ te laten verlopen. Kan de Minister aangeven wat de stand van zaken hiervan is?

De leden van de CDA-fractie vragen of de Minister kan aangeven wat de hoogte van de beurs wordt voor studenten internationale neerlandistiek die een deel van hun studie aan een afdeling Nederlands van een Nederlandse universiteit gaan volgen. Kan de Minister hierbij tevens aangeven welke rol de universiteiten hebben bij deze studenten om ook studentenhuisvesting te regelen?

De leden van de CDA-fractie vragen in welke landen de Minister voornemens is om via de netwerken van de attaches voor onderwijs en wetenschap initiatieven te stimuleren. Op welke wijze wordt IVN hierbij betrokken om de internationale neerlandistiek echt te versterken?

De leden van de CDA-fractie constateren dat met dit voorstel een deel van de vragen in het actieplan voor de neerlandistiek wordt gerealiseerd. Bestaat de intentie om ook voor de andere actiepunten beleid te ontwikkelen?

Tot slot vragen de leden van de CDA-fractie of de Vlaamse collega's van de Minister ook van plan zijn om beleid te ontwikkelen voor de verdere ondersteuning van de internationale neerlandistiek.

¹ Kamerstuk 36 200 VIII, nr. 56.

² Kamerstuk 36 200 VIII, nr. 56.

³ Internationale Vereniging voor Neerlandistiek.

Inbreng van de leden van de PvdA-fractie en de GroenLinks-fractie

De leden van de PvdA-fractie en de GroenLinks-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de onderhavige brief. Deze leden onderschrijven het belang van aanbod van neerlandistiek in andere landen en hebben dan ook in 2022 voor het amendement van de leden Van der Molen en Van der Woude gestemd dat een structurele investering in de internationale neerlandistiek infrastructuur mogelijk maakte⁴.

De leden van de PvdA-fractie en de GroenLinks-fractie zijn benieuwd hoe de Minister zich inspant om in bredere zin het vakgebied Nederlands te versterken en de instroom bij opleidingen Nederlands te vergroten. In de Kamer is daarvoor van verschillende kanten gepleit (zie daarvoor bijvoorbeeld de moties van de leden Van der Molen en Westerveld voor het inventariseren van wat financieel mogelijk is om de vijf opleidingen Nederlands te handhaven⁵ en van de leden Van der Molen en Westerveld over een plan om de instroom in opleidingen Nederlands te vergroten⁶).

De leden van de PvdA-fractie en de GroenLinks-fractie lezen dat de middelen voor de versterking van internationale neerlandistiek gaan naar ondersteuners taalverwerving, uitzending van universitaire docenten, fellowships, gastleerstoelen, beurzen voor buitenlandse studenten neerlandistiek om ook aan een Nederlandse universiteit een deel van hun studie te laten doen en netwerken in het buitenland. Nu de Minister over deze besteding heeft besloten na overleg met betrokken organisaties, heeft dit de steun van deze leden.

De leden van de PvdA-fractie en de GroenLinks-fractie zijn wel benieuwd naar de precieze invulling van de door de Minister geschetste actielijnen. Welke concrete acties zijn bij de drie actielijnen met de daarvoor gereserveerde middelen te verwachten? Geven de genoemde actielijnen betrokken universiteiten, organisaties en betrokkenen naar het oordeel van de Minister voldoende richting? Deze leden vragen bovendien waarop genoemde personen en organisaties uiteindelijk in de voorgenomen evaluatie worden beoordeeld.

De leden van de PvdA-fractie en de GroenLinks-fractie constateren dat na twee jaar een evaluatie van de behaalde resultaten plaatsvindt. Nu wordt er bij wetsvoorstellen meestal een langere evaluatietermijn gehanteerd. Kan de Minister toelichten op grond van welke overwegingen hij in dit geval heeft gekozen voor deze evaluatietermijn? Wordt deze structurele investering wellicht minder structureel dan men anders bedoelt met het begrip structureel? Deze leden vragen tot slot of bij de evaluatie expliciet zal worden onderzocht in hoeverre het beschikbare budget past bij het in de brief geschetste ambitieniveau via de drie actielijnen voor de beoogde versterking van internationale neerlandistiek.

Inbreng van de leden van de BBB-fractie

De leden van de BBB-fractie nemen met instemming kennis van de extra structurele inzet van € 1 miljoen voor de versterking van internationale neerlandistiek. De Minister motiveert dat internationale neerlandistiek bijdraagt aan het behoud van de Nederlandse taal en cultuur wereldwijd. Uitstekend volgens deze leden, want ook als het gaat om de Nederlandse taal is er geen enkele reden voor een weg-met-ons mentaliteit.

⁴ Kamerstuk 36 200 VIII, nr. 56.

⁵ Kamerstuk 35 570 VIII, nr. 58.

⁶ Kamerstuk 22 452, nr. 75.

De leden van de BBB-fractie vragen de Minister of hij erop wil toezien dat de uitvoerende partijen met het investeringsbedrag daadwerkelijk inhoudelijk de neerlandistiek bevorderen. Dit om te voorkomen dat het geld ongemerkt weglekt naar activiteiten die organisatorisch en anderszins best nuttig zullen zijn, maar die slechts beperkt bijdragen aan de doelstelling. Om het ronduit te zeggen, met inachtneming van de Nederlandse cultuur: de leden van de BBB-fractie willen ook in internationaal verband een nuttige besteding van door Nederlanders betaald belastinggeld.